Študijska knjižnica
Mirana Jarca
Novo mesto

NOVICE

LETO III. - št. 16 V KOČEVJU, DNE 19. APRILA 1958 Cena 10 din

KONFERENCA KOMUNISTOV KOČEVSKEGA RUDNIKA

Usako zahtevo je treba proučiti!

Minulo nedeljo je bila v domu Svobode na Rudniku konferenca članov Zveze komunistov Rudnika. Poročilo o dveletnem delu komiteja ZK sta podala Karel Grm in Nace Kamšek, plodna in živahna pa je bila tudi diskusija prisotnih.

V uvodu je tovariš Grm povedal nekaj tehtnih misli o naši notranji in zunanji politiki, družbenem in delavskem samoupravljanju ter vlogi zborov proizvajalcev in sindikalne organizacije. Ko je govoril o tem, da nekatere industrijsko močnejše države na vzhodu še danes ne uvajajo načina družbenega upravljanja proizvodnje in gospodarjenja sploh, je poudaril, da to ne store zato, ker nimajo zaupanja v lastne množice in ker si hočejo ohraniti vsemogoče privilegije. Omenil je tudi važnost tako imenovanega »podiranja plotov« med delavskimi sveti na eni strani in komuno na drugi strani. Skrb za napredek kraja, kjer dela podjetje in kjer živijo proizvajalci tega podjetja, mora biti enaka za občino-komuno in delavski svet.

Sekretar rudn. komiteja Nace Kamšek je v daljšem poročilu govoril o delu komunistov v zadnjih dveh letih. Na Rudniku je sedaj zaposlenih 752 delavcev, 62 uslužbencev in 18 vajencev. Članov ZKJ pa je 76, od tega 46 delavcev in 30 uslužbencev. Od skupnega števila je 6 žena in 11 mladincev. Tovariš Kamšek je podrobneje poročal o sestavi delavskega sveta in upravnega odbora Rudnika. V letošnji delavski svet je bilo izvoljenih 40 delavcev in 7 uslužbencev. Članov ZK je med njimi 15. Pri DS je bilo tudi 7 komisij in sicer: komisija za sprejem in odpuščanje delavcev, za disciplinske prekrške, za finance, komisija za tarife, norme in premije podjetja, komisija za organizacijo dela, za investicije in osnovna sredstva ter komisija za ženska vprašanja.

V sedemletnem delavskem upravljanju so dosegli že lepe uspehe in si je ta način upravljanja utrdil pot, kar je prišlo v zavest ljudi v kolektivu. Vse premalo pa so komunisti sprejete sklepe tolmačili delovnim ljudem. Kritika, ki so jo iznesli nekateri člani kolektiva na predvolilnem zborovanju na račun dela organov samoupravljanja, je bila v nekaterih primerih upravičena; vedeti pa moramo, da so uspehi podjetja v prvi vrsti plod uspešnega dela teh organov pa tudi sindikalne podružnice in organizacije ZK.

V diskusiji so posamezni člani razpravljali o delu vseh organizacij in ugotovili, da ni prave povezave med delom sindikatov in ZK; govorili so tudi o delu »Svobode«, o problemih družbenega standarda (gradnja stanovanj, hrana za samce, klubski prostori), o problemu nadur in delovnih oblek itd.

Konec na 2. strani

Lep uspeh na volitvah

Kočevska občina je dosegla lep uspeh na volitvah v Zvezno in Republiško ljudsko skupščino. Po doseženi volilni udeležbi v ljubljanskem okraju šteje med vsemi nemestnimi občinami med prve in to takoj za Mengšem. V kočevski občini je bila boljša volilna udeležba kakor v občina Polje in Šentvid nad Ljubljano. Glede neveljavnih glasovnic in števila glasov proti kandidatom Socialistične zveze pa sodi kočevska občina med najboljše v republiki.

Lep volilni uspeh je lahko v ponos vsem občanom in v zadovoljstvo celotnemu političnemu aktivu, ki je delal na pripravah za volitve. Volitve so namreč tudi v tehničnem pogledu tekle brezhbno in na splošno zadovoljstvo volilcev, ker skoraj ni bilo nobenih tehničnih težav, kakor se to velikokrat rado primeri.

Pred VII. kongresom Zveze komunistov Jugoslavije

V torek, 22. aprila, se bo začel v Ljubljani VII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Štirikrat je kongres Komunistične partije zasedal doma in v tujini pod najtežjimi pogoji, preganjan od izkoriščevalskih oblasti, v torek pa bo že tretjič, odkar zaseda v svobodni domovini. Leta 1948 je bil v Beogradu, 1952 v Zagrebu, letos pa bo v Ljubljani.

Komunistična partija Jugoslavije se je od njenega nastanka po prvi svetovni vojni nenehno borila za odpravo izkoriščanja delovnih množic, za nacionalno svobodo narodov Jugoslavije in uničenje fašističnih sil na svetu. Ni bila lahka ta borba. Že po prvih večjih uspehih komunistične partije se je te jeklene volje in moči najbolj revolucionarnih delavcev, kmetov in delovne inteligence ustrašila bivša jugoslovanska oblast s kraljem na čelu. Prepovedali so delo komunističnih organizacij, zaplenili njihova premoženja, člane zaprli in postavili pred sodišča.

Komunisti Jugoslavije so za trdno vedeli, za kaj se borijo in da imajo za seboj izkoriščane množice, zato njihov boj ni odnehal. Ob napadu fašističnih sil na Jugoslavijo je bila Komunistična partija edina organizacija, ki ni klecnila pred do takrat nepremagljivim sovražnikom, ampak je pozvala narode Jugoslavije v enoten boj za osvoboditev domovine in odpravo izkoriščanja.

Po zmagoviti osvobodilni vojni se je pod njenim vodstvom obnovila domovina, zgradili smo industrijo, postavili ogromne električne centrale in naša pot k socializmu je vsak dan krajša.

Vseh teh nalog pa spričo tolikšnih težav ne bi zmogla nobena druga stranka; to je lahko storila samo Zveza komunistov Jugoslavije ob tako sposobnem in umnem vodstvu s tovarišem Titom na čelu in ob podpori vseh delovnih ljudi Jugoslavije.

Za VII. kongres se je naše glavno mesto Ljubljana temeljito pripravilo. Na Gospodarskem razstavišču so pripravili glavne kongresne prostore. Na kongres bo prišlo okrog 3000 delegatov, gostov in novinarjev iz vsega sveta. Kongres bo delal v treh komisijah, na Gospodarskem razstavišču, v Unionski dvorani in v dvorani akademskega kolegija. Mesto bo za kongres kot prenovljeno, saj v teh dneh čistijo ulice, popravljajo hiše, urejajo parke, izložbe itd.

Že več mesecev pred kongresom sta bila dana v javnost osnutek statuta in programa ZKJ, ki ju bo sprejel kongres. Vse osnovne organizacije so oboje temeljito preštudirale in dale tudi več pripomb in predlogov. Mc

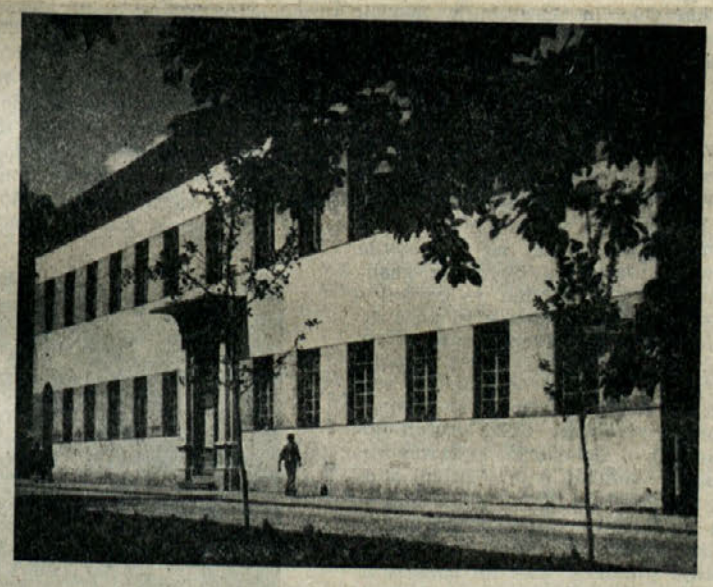

V stavbi kočevske gimnazije bo tudi osemletka

V Kočevju ostane gimnazija

SEJA OBEH ZBOROV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA LJUBLJANA

15. aprila sta zasedala v Ljubljani oba zbora OLO. Razpravljali so in sprejeli sklep o ukinitvi vseh gimnazij na območju ljubljanskega okraja. Ta ukinitev bo začela veljati 31. avgusta tega leta. 1. septembra bodo začele s poukom nove gimnazije. Naj omenimo, da bo v prihodnjem šolskem letu na območju ljubljanskega okraja deset gimnazij, šole pa, ki imajo materialne pogoje, bodo postale osemletke.

Po predlogu Sveta za šolstvo, ki sta ga oba zbora OLO Ljubljana izglasovala, naj bi v prihodnje delovalo v Ljubljani sedem gimnazij, poleg tega pa še gimnazije v Kamniku, Kočevju in Stični.

Ljudski odbori so že sprejeli dokončen sklep o sedežih bodočih gimnazij, razen v Stični, občinski sveti za šolstvo pa naj skupno z občinskimi ljudskimi odbori samostojno sklepajo, kje naj bodo v prihodnje osemletke v okraju.

Novoustanovljene osemletne šole naj bi bile v resnici enotne šole in to od prvega do osmega razreda. Organizatorji teh šol v občinah naj bi ne ustanavljali nekakih novih nižjih gimnazij. Osemletne obvezne šole naj imajo največ 600 do 700 učencev. V primeru, da je v občini večje število učencev, naj ustanovijo dve osemletki. Tam, kjer bosta gimnazija in osemletka v istem poslopju (to velja tudi za Kočevje), naj vsaka šola predstavlja posebno organizacijsko enoto s svojim proračunom in administracijo.

Pa še tole opozorilo. Občinski sveti za šolstvo in šolski odbori naj bi čimprej proučili meje šolskega okoliša za posamezne osemletke. Tam, kjer je to vprašanje problematično, pa naj poiščejo najustreznejšo rešitev dve ali tri občine, ki meje skupaj. Občinski ljudski odbori naj začrtajo meje šolskih okolišev čimbolj dosledno.

Zadnje zasedanje obeh zborov je potrdilo prve konkretne obrise šolske reforme.

Načrti mladine v Ribnici

Občinski komite LMS Ribnica je na svoji zadnji seji sprejel odgovorno nalogo, ki bo zahtevala mnogo truda in dela od vsakega člana komiteja in tudi ostalih članov LMS v osnovnih organizacijah.

Pri komiteju sta osnovani komisiji za kmečko in delovno mladino. Obe imata glavno nalogo, da iz vrst kmečke in delavske mladine pripravita čim več ljudi za brigado in da na vaseh formirata čim več organizacij LM, ker bo le tako delo bolj živahno, sleherni od mladih kmetov pa bo poučen o dogodkih doma in po svetu.

Ni pa to edina naloga. V programu komiteja je sprejem pionirjev v LMS v Tednu mladosti, zakar je določena tudi posebna komisija.

Dejstvo je, da komite LMS Ribnica dela in stopa po stopinjah, začrtanih na VI. kongresu LMS v Celju. -go-

PRI »PARTIZANU« SO VOLILI

Kovinsko podjetje »Partizan« je eno največjih podjetij v občini Ribnica. To podjetje dela sedaj v starih, od vojne razpokanih in razbitih delavnicah, a se kljub temu s svojimi izdelki uveljavlja na tržišču.

Pred nekaj dnevi so v podjetju volili delavski svet, v katerem so v pretežni večini mladi delavci, ki letos prvič upravljajo podjetje. Toda kljub mladosti teh članov se že vidi, da bo njihovo delo plodno. Glasovi, ki smo jim jih dali, bodo rodili plod, katerega bomo uživali mi vsi.

V novih obratnih prostorih, kjer se bo delovna sila podjetja povečala, bomo tak delavski svet še bolj potrebovali in bo prišel še bolj do izraza kot sedaj, ko je kolektiv še majhen. -go-

Človek s svojo močjo bo Bistrici določil pot

Pred novimi nalogami kočevske mladine

V soboto, 12. aprila, so se zbrali v sejni dvorani ObLO Kočevje člani občinskega komiteja LMS Kočevje in predsedniki aktivov iz podjetij in vasi na razširjenem plenumu. Na plenum so bili povabljeni tudi predstavniki SZDL in ZK. Prisostvovali pa so tudi tovariši okrajnega komiteja LMS.

Predsednik obč. komiteja Pavel Vesel je v uvodnem referatu nakazal splošne naloge LMS, pa tudi naloge, ki jo čakajo v bližnji prihodnosti. To so zlasti udeležba na avto-cesti in priprave za Teden mladosti. Poudaril je sodelovanje mlad. organizacije z vsemi množičnimi organizacijami, da se bo tako laže uveljavila kot samostojna politična sila, kar pa danes zanjo ni več problem.

V referatu je bilo nakazanih več tem za diskusijo, ki je bila živahna. Posebno mladina s terena je izražala svoje težave pa tudi želje. Pokazali so svojo pripadnost do te organizacije in voljo do dela.

Iz diskusije je sekretariat ugotovil, da so pri obč. komiteju potrebne posebne komisije, ki bodo skrbele in se zanimale za delo aktivov. Sekretariat je komisije na svoji seji že imenoval, plenum pa je kritično ocenil sestavo komisij, jih popravil in potrdil. Najpotrebnejša je bila komisija za vas, ki ima 5 članov, predsednik pa je Janez Ilc. Komisija za delavsko mladino šteje tudi 5 članov, predsednik je Tone Pohar iz zglednega aktiva »Rudnik«. Za pionirje bo skrbela Slavka Pantar, komisija pa obstoja pri Društvu prijateljev mladine, s katerim bomo sodelovali. Ponovno je bil potrjen že izvoljeni občinski štab MDB, katerega komandant je Ivan Merhar iz LIO. Ta je bil skupno z dvema mladincema iz gimnazije na seminarju za komandante del. brigad v Bohinju. Tam so vsi trije dobili potrebno znanje za organizacijo in mobilizacijo brigad, za katere kaže mladina veliko zanimanje in navdušenje. Težave pa so z nekaterimi starši in podjetji. Pri organizaciji bi morale sodelovati vse množične organizacije, posebno ZK. Preden bodo komisije odšle na delo, se bodo sestale in sestavile program dela, ki ga bodo izvajale na terenu, v podjetjih, šolah in drugod.

Plenum je razpravljal tudi o pripravah za Teden mladosti. V to proslavo bodo vključene športne prireditve, izleti, Titova štafeta, sprejem neorganizirane mladine in pionirjev v mlad. organizacijo. V sklopu teh priprav naj bi mladina sodelovala tudi pri pohodu ob žici okupirane Ljubljane v počastitev 15. obletnice bitke na Sutjeski.

Plenum je sprejel več sklepov, med drugimi tudi okrepitev dela z aktivi na terenu. Opozoril je mladino na VII. kongres ZKJ in sklenil, da mu bo poslal pozdrave.

K pripravam za Teden mladosti spada tudi pridobivanje prostorov za mladino. Občinski komite še sedaj nima svojega kotička, kjer bi se sestajal in mora zato biti gost prostorov SZDL in ZB.

N. D.

VEČ SESTANKOV

Organizacija SZDL na Rudniku zajema že 94% vsega prebivalstva. Toda kljub temu, da je tako množična organizacija, pa njenega dela ni čutiti v taki meri, kot bi bilo to potrebno. Večkrat bi morali sklicevati množične sestanke, vsaj vsake tri mesece in se o vseh problemih pogovoriti. Pri delu pa bi morali organizaciji SZDL več pomagati predvsem člani Zveze komunistov.

PO SVETU

Po večletnih pogajanjih bodo te dni podpisali v Bonnu pogodbo med Sovjetsko zvezo in Zahodno Nemčijo. S to pogodbo bodo predvsem urejena različna trgovska vprašanja med obema deželama, hkrati pa tudi vprašanje konzularne službe. Pogodba zajema tudi določila glede trgovskih stikov med obema državama, dodatek pogodbe pa vsebuje izjavo obeh vlad, v kateri se zavezujeta, da bosta dobrohotno reševali vprašanje repatriacije državljanov nasprotne dežele.

Čeprav je ameriška vlada odklonila sovjetsko pobudo za ustavitev jedrskih poizkusov, nekateri predstavniki te vlade vendarle trdijo, da bodo v ZDA verjetno prenehali s poizkusi zatem, ko bodo v prihodnjih mesecih izvedli serijo novih poizkusov, ki naj bi ameriškim atomskim strokovnjakom dali odgovore na nekatera še nepojasnjena vprašanja.

Stalni svet pakta Atlantskih dežel, ki je te dni zasedal v Parizu, je obsodil vztrajanje ZDA pri atomskih poizkusih in sprejel sovjetski predlog, da 17. aprila začno pogajanja med veleposlaniki velikih sil. Ti naj po sovjetski zamisli takoj začno pripravljati konferenco zunanjih ministrov. Na to konferenco je Sovjetska zveza pristala, da bi tako omogočila sestanek predsednikov vlad, ker so Amerikanci to konferenco postavljali kot pogoj za sestanek na najvišji ravni.

Ker se je zahodni svet pred sovjetsko mirovno konferenco in zaradi nazadovanja ameriške gospodarske proizvodnje znašel v novem položaju, se te dni v Parizu vrste sestanki različnih forumov Atlantskega pakta. Te dni se je sestal svet pakta. Načelniki generalnih štabov pripravljajo poročila za sejo obrambnih ministrov dežel Atlantskega pakta. Na tej seji bodo obravnavali vprašanja obrambe Zahodne Evrope in razporeditev raketnih vzletišč v zahodnoevropskih deželah. V zvezi s tem je Velika Britanija izjavila, da teh vzletišč ne bo uredila na Škotskem, da bi tako v primeru spopada z Vzhodom rakete ne preletavale švedskega ozemlja.

Veliko pozornost je vzbudila doktorska razprava Inštituta za mednarodno pravo v Zahodni Nemčiji, v kateri je ugotovljeno, da Zahodna Nemčija na podlagi sklenjenih mednarodnih pogodb nima pravice do atomskega oboroževanja svoje armade in da je ameriško stališče, ki tako oborožitev podpira, v nasprotju z mednarodnim pravom. Teza je temeljito obdelana in dokumentirana. Objava te razprave spada v okvir akcije proti atomski smrti, ki so jo začele številne organizacije in opozicijske stranke. V tej akciji pa sodelujejo tudi zahodnonemški sindikati.

V Pragi so se sestali zunanji ministri Poljske, Češkoslovaške in Vzhodne Nemčije in sprejeli sklep, da pristanejo na široko mednarodno kontrolo svojega ozemlja, če pride v Srednji Evropi do vzpostavljanja ozemlja brez atomskih oporišč.

Med Indonezijo in Jugoslavijo je prišlo do podpisa sporazuma, na podlagi katerega bodo na Reki vzpostavljena skladišča za indonezijsko blago, ki ga naša podjetja prodajajo na evropskem trgu. Jugoslavija pa je dala Indoneziji srednjeročno posojilo v višini 10 milijonov dolarjev. Za ta znesek bodo Indonezijci pri nas nabavili opremo za manjšo ladjedelnico, tovarno sladkorja in cementarno. Jugoslavija bo Indoneziji pomagala tudi s tehničnimi kadri.

Prva seja Republiške skupščine

Minuli teden so se v Ljubljani sestali novoizvoljeni poslanci Republiške ljudske skupščine. Oba zbora sta se najprej sestala ločeno ter izvolila svoja vodstva in komisije ter odbore. Za predsednika Republiškega zbora so izvolili ing. Pavleta Žavcarja, predsednik zbora proizvajalcev pa je Lojze Ocepek. Potem so na skupni seji obeh zborov z navdušenjem ponovno izvolili tovariša Miho Marinka za predsednika ljudske skupščine LRS, za podpredsednika: dr. Helija Modica in Staneta Kavčiča, za tajnika pa dr. Miho Potočnika.

Na tem prvem zasedanju skupščine je Miha Marinko imel krajši govor. Povedal je, da je v skupščini večina novih ljudi. Naloga poslancev v bodoče ne bo v tem, da rešujejo prošnje in pritožbe posameznikov, pač pa bodo morali predvsem nuditi podporo delavskim svetom in organom družbenega upravljanja. Poudaril je, da je treba uveljaviti sistem javnega polaganja računov v vseh gospodarskih organizacijah.

REGULACIJA BISTRICE

Pred kratkim so začeli s prvimi deli pri regulaciji potoka Bistrice in sicer v bližini žlebiča in Sušja. Veliki bager z velikimi čeljustmi že pripravlja pot novi vodni strugi. Delo pa je oviralo slabo vreme, da se ni moglo razmahniti v polnem obsegu. Upamo, da se bo vreme kmalu izboljšalo in se bo delo pri regulaciji lahko normalno razvijalo.

Zunanjepolitični komentar

RAKETE

Po sklepu nekaterih zahodnoevropskih vlad, da sprejmejo predlog Združenih držav in dovolijo na svojem ozemlju zgraditi posebna oporišča za izstreljevanje raket, se je tem deželam najprej uradno pridružila Italija, sedaj pa še Turčija. Ni pa še znano stališče Grčije, ker je tam uradniška vlada in bo glede te odločitve odločala komaj nova vlada, ki bo izvoljena v maju.

Turški zunanji minister je pred dnevi izjavil novinarjem, da bo Turčija dovolila takojšnjo izgradnjo raketnih oporišč, da njihovega števila ne bo omejevala, če bo tako zahtevalo vrhovno poveljstvo Atlantske zveze. Gradnja raketnih oporišč v Turčiji — to je neposredno na mejah Sovjetske zveze ter v bližini velikih industrijskih središč v Ukrajini in naftnih polj pod Kavkazom — predstavlja posebno nevarnost za Sovjetsko zvezo, ker rakete s teh vzletišč lahko zadenejo cilje oddaljene 2500 km. Zaradi tega je razumljivo, da je Sovjetska zveza zelo ostro reagirala na takšno odločitev Turčije

Iz raketnih oporišč, ki jih Italija namerava zgraditi v Piemontu pod Alpami, bodo z raketami dosegli ves jugoslovanski teritorij, Romunijo, Madžarsko in del Zahodne Ukrajine.

PRVE POD UDAR

Vse dežele, ki dovoljujejo ali nameravajo dovoliti gradnjo raketnih oporišč, delajo zlasti v sedanjem mednarodnem položaju zelo slabo uslugo mednarodni skupnosti pa tudi sebi. Prav gotovo je, da bodo dežele, ki bodo imele zgrajena raketna oporišča, prišle v primeru spopada med velikimi silami prve pod udar atomskega orožja. Rakete imajo namreč posebne bojne glave, polnjene z atomskimi razstrelivi.

V sedanjem času splošnih naporov za razorožitev in pomirjenje mednarodne situacije je odločitev vsake nove dežele, zlasti na občutljivih območjih sveta, da dovoli gradnjo atomskih in raketnih oporišč, ne samo zmanjševanje uspehov za povečanje medsebojnega zaupanja med narodi, ampak tudi igranje z vojno, do katere lahko zelo hitro pride. Ni brez pomena, da Amerikanci odklanjajo prenehanje poizkusov z jedrskim orožjem, hkrati pa večajo napore, da bi pridobili čim večje število dežel, ki bi pristale na gradnjo raketnih oporišč. Ker se gradnja teh oporišč prenaša tudi v tiste dele sveta, ki so po vojni že večkrat dokazali, da so zelo nemirni in za nič nevarni (spomnimo se samo zadržanja Turčije v dnevih sirijske krize!), je pomen razširjanja teh oporišč tem bolj razburljiv. Glede na to, da so v zadnjih dveh letih Amerikanci uspeli pridobiti vrsto dežel vzdolž vseh sovjetskih meja za gradnjo teh oporišč, je treba sovjetsko odločitev o prenehanju atomskih poizkusov smatrati za toliko bolj ohrabrujočo.

Gradnja raketnih oporišč na Bližnjem vzhodu predstavlja del splošnega ameriškega strateškega plana obkroževanja Sovjetske zveze z verigo močnih oporišč od Aljaske preko Okinave ter Pakistana in Turčije, evropskih oporišč do ogromnega letališča Thule na Grönlandiji. S teh letališč je dosegljiva vsaka točka na ozemlju Sovjetske zveze. Zaradi tega je mnoge mednarodne poteze na eni in drugi strani treba gledati tudi s temi očmi.

B. Mikoš

Nov delavski svet v „Tekstilani“

Tudi v tovarni sukna »Tekstilana« Kočevje imajo nov delavski svet, izvolili so ga 12 aprila. Po temeljitih pripravah so člani delovnega kolektiva predlagali iz svoje srede za kandidatno listo 43 tovarišic in tovarišev za novi delavski svet. Zaradi posebnosti dela so volili takole: nočna in prva jutranja izmena je volila od 6. ure naprej, okrog 9. ure dopoldne so že vsi volili; tretja izmena pa je volila od 14. do 16. ure popoldne. Od 230 volivcev jo volilo 211, upravičeno odsotnih pa je bilo 19.

Od predlaganih 43 kandidatov so jih izvolili 24 v delavski svet. Sestav DS je takle: 19 delavcev in 5 uslužbencev. Med novoizvoljenimi člani DS je 8 žena, 3 mladinci in 8 članov Zveze komunistov.

Novi delavski svet se bo kmalu sestal na svoji prvi seji. Izvolili bodo predsednika, 6-članski upravni odbor in pet komisij, ki bodo v pomoč DS.

Ko smo se kmalu po volitvah oglasili v »Tekstilani«, smo se zanimali tudi za to, kakšne bodo naloge novega DS. Teh bo obilo, omenili pa bi samo dve, ki dosti povesta, in sicer: dvig proizvodnje po količini in kakovosti ter učvrstitev delovne discipline. Začeli bodo pri dveh mikalnih strojih, ki predstavljata ozko grlo proizvodnje. Stroja sta stara, izrabljena in že davno dosluženа, sta pa najpomembnejša v procesu proizvodnje. Če bi imeli namesto starih nova stroja, bi se proizvodnja povečala za polovico.

Mikalni stroj bi stal okoli 25 milijonov din. Če bo podjetju uspelo dobiti kredit, del sredstev bo pa podjetje samo prispevalo iz dela dobička, bodo nabavili stroj še letos. Pa tudi prisukovalni stroj bi bilo treba zamenjati z novim, ali pa temeljito popraviti, ker je tudi ta že star in predstavlja oviro v proizvodnji. V podjetju smo tudi izvedeli, da nameravajo začeti prihodnje leto s splošno rekonstrukcijo strojnega parka.

Vseh zaposlenih v podjetju je 244, z uvedbo novih strojnih naprav pa bi se število zaposlenih povečalo. Prav bi bilo, da bi se za probleme v podjetju zanimali tudi drugi odgovorni organi.

Podjetje je kljub vsem težavam, ki jih ima z zastarelimi stroji, ustvarilo lani okrog 70,000.000 din dobička. Naj omenimo, da izdelujejo v »Tekstilani« vsakovrstne odeje, kamgarne, žensko blago, blago za plašče in drugo tekstilno blago. Svoje izdelke prodajajo po Jugoslaviji, največ v Srbijo, Makedonijo, na Reko in drugam. Povedali so nam, da gre blago dobro v denar in bi lahko prodali še veliko več, kolikor bi pač njihovi stroji mogli proizvesti.

Skrbijo pa tudi za ljudi. V Selcah pri Črikvenici bodo postavili tri montažne hišice, v katerih bo prostora za 12 ljudi. Hišice so že v delu, junija meseca pa bodo že začele služiti svojemu namenu. Tja bodo hodili na oddih v času dopustov delovni ljudje iz tega kolektiva. Odrasle osebe bodo plačevale dnevno oskrbnino, to je za hrano in stanovanje, od 250 do 300 din, za otroke pa bo ta znesek nižji.

V Kočevju pa gradijo stanovanj. poslopje, v katerem bo dobilo stanovanje šest družin. Stavba bo stala okoli 12,000.000 din. Novi delavski svet sestavljajo: Vojko Križman, Mirko Ruparčič, Vida Globavs, Ivan Šolar, Lojze Pintar, Ivan Poje, Anica Dombi, Janez Kozina, Marija Bremec, Jože Ozanič, Stane Križman, Milka Rovan, Franc Kočevar, Jože Marinšek, Rudi Novak, Dolfe Jakopin, Ernest Križaj, Milka Jakšič, Ludvik Springer, Lovro Zupan, Mimi Mauko, Marija Potisek, Anica Kenik in Vinko Rakovič.

-žem

Mednarodni lesni sejem v Ljubljani vzbuja splošno pozornost

Slovenija ima pri nas najrazvitejšo lesno-predelovalno industrijo, ki se še stalno razvija in povečuje. S tem se povečuje tudi njena proizvodnja in v zvezi s tem izvoz finalnih lesnih proizvodov. Doseda smo izvozili letno okrog 70% finalnih lesnih proizvodov iz Slovenije na tržišča nad 35 držav vseh kontinentov, od tega samo v ZDA okrog 40% vsega lesnega izvoza po vrednosti.

Težimo za tem, da izvažamo čim manj nepredelanega lesa ter da čimbolj povečujemo izvoz finalnih proizvodov, kajti tako dvigujemo vrednost našega izvoza. Ljubljana je znana kot tradicionalno središče mednarodne lesne trgovine in je zaradi tega popolnoma naravno, da je Komitet za zunanjo trgovino FLRJ izdal odločbo, naj se prihodnjič v Ljubljani prirejajo tudi specializirani mednarodni lesni sejmi.

Od 22. maja do 1. junija bo v Ljubljani že drugi mednarodni lesni sejem. Tu bodo razstavljeni vsi sortimenti lesa, vse vrste raznih lesnih polizdelkov, težišče sejma pa bo na prikazovanju finalnih proizvodov vseh vrst, kajti namen sejma je predvsem razviti našo zunanjo trgovino, utrditi položaj naših izdelkov na tujih tržiščih ter prodreti na razna nova tuja tržišča (Južna Amerika, Bližnji in Srednji Vzhod, Vzhodna Nemčija itd.).

Za povečanje in zboljšanje naše lesno-predelovalne industrije so nam potrebni tudi sodobni stroji ter razna druga pomožna sredstva, zato bodo ti izdelki imeli na sejmu poseben pomen. Na sejmu razstavljajo poleg domačih proizvajalcev strojev in pomožnih sredstev še proizvajalci iz raznih drugih držav. Storjeni so že vsi ukrepi, da si bo naša lesna industrija lahko nabavila razstavljene uvožene stroje in pomožna sredstva.

Na sejmu bo tudi posebna gozdarska razstava, ki jo organizirajo domača gozdna gospodarstva. Tu bo nazorno prikazano pravilno gospodarjenje z gozdom, racionalno izkoriščanje raznega gozdnega bogastva, zaščita gozdov, pomen gozda v življenju človeka in narodnega gospodarstva itd. Posebna razstava bo prikazala zgodovinski razvoj raznih izdelkov lesa od najstarejših časov do danes.

Ker je Ljubljana znana po svojih mednarodnih sejmih, na katerih so bili razni lesni proizvodi med najvažnejšimi razstavljenimi predmeti, lahko pričakujemo, da bo uvedba rednih specializiranih lesnih sejmov pritegnila še večji krog poslovnih interesentov iz tujine. Tudi domači potrošniki si bodo lahko ob tej priložnosti ogledali razne lesne izdelke, ki jih potrebujemo v življenju družine in v gospodinjstvu. Sodobno grajenje majhnih ekonomičnih stanovanj zahteva med drugim tudi ekonomično, lahko in praktično pohištvo, ki ga naša lesno-industrijska podjetja že izdelujejo in izvajajo, medtem ko si takšno pohištvo le počasi pridobiva kupce tudi med domačimi potrošniki.

Pogled na »Tekstilano«

Gozd in lesni proizvodi Sodražice

Na območju občine Sodražica imajo skupno 10.200 hektarjev gozdov, od tega 4603 ha v državnem, 5597 ha pa v privatnem sektorju. Lani je bilo v privatnem gozdnem sektorju posekano 19.519 prost. metrov lesa, na negozdnih površinah 2828 m³ lesa, v državnem sektorju pa 20.028 m³ lesa.

Zanimivi so podatki, koliko lesa se porabi v domačih obratih in obrtnih delavnicah in koliko lesa gre izven meja občine. Takole govore podatki:

V letu 1957 je lesno-predelovalna industrija porabila 15.000 m³, izven meja občine pa je odšlo 27 tisoč m³ lesa. Za domače potrebe iz privatnega sektorja je bilo porabljeno 3000 m³ tehničnega lesa, 2847 prost. metrov pa drv.

Iz gornjih podatkov lahko razberemo, da ima lesno-predelovalna industrija v sodraški občini vse pravice za svoj obstoj, kakor tudi možnost za nadaljnji razvoj. Stremeti je treba za tem, da se čim več surovin predela v domačih krajih, ne pa da izvažamo hlode ali pa polizdelke — deske. Lesnopredelovalna podjetja v Sodražici, Travniku in Podpreski so že s svojim dosedanjim delom dokazala pomembnost delovanja v krajevnem in širšem pomenu.

RUDNIŠKA MENZA

Po sklepu delavskega sveta Rudnika so temeljito obnovili menzo, da lahko neporočeni rudarji dobijo zdravo, okusno in zadostno dnevno hrano. Trenutno se v menzi hrani 73 samcev, okrog 30 pa je še takih, ki si kuhajo sami.

Zbor Okrajne gasilske zveze Ljubljana

V nedeljo, dne 13. aprila, dopoldne je bil v Ljubljani redni občni zbor Okrajne gasilske zveze Ljubljana, ki se ga je udeležilo 152 vabljenih delegatov. Občnemu zboru je prisostvoval tudi predsednik GZ LRS Matevž Hace, zastop. JLA ter predsedniki ObLO in predstavniki oblasti.

Leta 1949 je bila ustanovljena Mestna gasilska zveza, ki je združevala 19 društev. V letu 1951 se je priključilo mestu Ljubljana tudi predmestje, s čimer je število narastlo na 28. Ko se je Okraj Ljubljana-okolica združila v skupen okraj, je število narastlo na 188 društev. Z reorganizacijo občin in priključkom Okraja Kočevje pa je število PGD narastlo tako, da vključuje Okrajna gasilska zveza 28 ObGZ z nad 15.000 operativnimi člani. V vsem okraju živi danes nekaj nad 300.000 prebivalcev in pride torej na vsakih 20 prebivalcev po 1 član gasilskih društev.

Plenum Okrajne gasilske zveze Ljubljana je bil sestavljen iz 39 članov bivše Okrajne zveze Ljubljana in iz 30 članov bivše Okrajne gasilske zveze Kočevje. Za izvršno delo in opravljanje tekočih poslov je bil dosedanji plenum preobširen organ in bo štel po sklepu skupščine novoizvoljeni plenum 52 članov. V nadzorni odbor je bilo izvoljenih 5 članov, za kongres GZ LRS pa je bilo izvoljenih 38 članov. V plenumu sedanje OGZ bosta po 2 člana iz občinskih zvez.

Po poročilih, ki so jih podali vsi funkcionarji OGZ, se je razvila živahna diskusija. Upravnik gasilske šole v Medvodah je govoril o pomanjkanju častnikov in podčastnikov pri PGD. Ivan Samsa je poročal o preventivni službi v industriji, tov. Skalar o požarno-varnostni službi pri ObGZ in o spremembi strukture OGZ, Anton Šobar pa o delovanju požarno-varnostnih komisij, o preventivni službi in pregledu dimovodnih naprav in sodelovanju dimnikarske službe. Tov. Knavs je poročal o sodelovanju gasilskih enot na požariščih. Predsednik GZ LRS tov. Hace je priporočal tesno sodelovanje gasilcev z Rdečim križem in ostalimi organizacijami in o nadaljnjem utrjevanju Občinskih gasilskih zvez.

Odziv sodraških krvodajalcev

V občini Sodražica je bil dan krvodajatve dne 8. in 9. aprila. Letos je bilo precej novih krvodajalcev. Izmed onih, ki so pri tem človekoljubnem delu sodelovali že prejšnja leta, je večina tudi letos darovala kri za pomoč svojemu bližnjemu. Tako so številni zavedni ljudje obeh spolov znova dokazali, da pravilno razumevajo geslo: Vse za ljudsko zdravje!

Na območju bivše občine Sodražica je prišlo 158 krvodajalcev, od katerih so jih po zdravniškem pregledu in ugotovitvi krvne skupine zavrnili 10, na območju Loškega potoka pa so od 207 prijavljenih sprejeli 188 krvodajalcev. Da je bil odziv tako lep in organizacija tako dobra, je zasluga krajevnih organizacij Rdečega križa.

NC

Konferenca rudniških komunistov

(Nadaljevanje s 1. strani)

Sekretar ObK ZKS tov. Mikoš je govoril o nekaterih kritičnih problemih, ki so jih člani kolektiva iznesli že na predvolilnem zborovanju. Višji organi ZK so bili vedno obveščeni samo o uspehih organizacije na Rudniku, o slabostih in pomanjkljivostih pa rudniški komite ni poročal in jih ni reševal ter jih je pustil vnemar. Samo skupni nastopi sindikalnega in partijskega vodstva lahko spravijo delo organizacij na Rudniku na enotni tir, ki lahko odstrani dosedanje pomanjkljivosti. Vsako zahtevo delavcev je treba proučiti, jo sprejeti ali pa zavrniti, vendar vedno s pojasnilom. Člani delavskega sveta pa morajo iti, podobno kot poslanci, med kolektiv in razložiti ukrepe, ki so jih sprejeli in obravnavali. Tov. sekretar je opozoril tudi na nekatera oportunistična gledanja med člani ZK, ki so omogočila sedanje stanje na Rudniku ter opozoril na obvezno disciplino v ZK in pozval člane, da odkrito, pošteno razpravljajo o vseh stvareh ter tudi odločno ukrepajo. V zvezi s tem je opozoril na nevarnosti, kadar se nezdravo zraščata politični in upravni vrh v podjetju, na posledice takega stanja ter politično škodo. Na koncu je govoril tov. Mikoš o nekaterih neposrednih nalogah rudniške organizacije ZK in priporočil komunistom, naj se večkrat kot doslej sestajajo. Le enotno, konkretno in takojšnje reševanje vseh problemov bo pripomoglo k še večjim uspehom Rudnika ter odpravi vseh tistih napak, ki jih kolektiv ne bi smel več trpeti.

Ob koncu so izvolili nov rudniški komite ZK, v katerem so: Karel Grm, Jože Boldan, Stane Nose, Štefan Kolenc, Miro Hegler, Ivan Ahac, Silva Uranič, Nace Kamšek, Alojz Kavs, Ivan Jelenc, Ivan Jerman, Mirko Pohar in Jože Turk.

BRALCI IN NAROČNIKI, DOPISUJTE V »NOVICE«!

Nedavno smo poročali, da so v Predgradu imeli šiviljski tečaj. Tečajnice so se fotografu tako predstavile.

Če ni razumevanja, ni toplega gnezda!

Dovolite mi, da spregovorim Vam, starši, ki pošiljate otroke v našo šolo. Precej je teh otrok, blizu 700, majhnih in večjih, dobrih in manj dobrih.

Šola je dolžna dati otrokom znanje, primerno njihovi starosti, in jih vzgajati. Pri pouku in vzgoji zasledujemo cilj in ta cilj je: delaven človek, zdrav, veder, pogumen, zvest, odkrit, svobodnega duha, tovariški, človek, ki bo sprejel dediščino svojih staršev in vseh delovnih ljudi, jo znal upravljati in večati. Treba je dvigniti blaginjo delovnih ljudi in skrbeti nenehno za boljše življenje. To bodo lahko izvrševali ljudje, ki bodo res na mestu, ki se bodo znašli v še tako težkih položajih in bodo kos nalogam, ki jih nalaga vsakdanje življenje.

Čas se neprestano odvija pred nami, vedno s hitrejšim tempom se razvija naše gospodarstvo in družbeno življenje. Za tako življenje so potrebni ljudje z večjim znanjem, razgledani in sposobni. To jim skuša dati šola, ki išče vedno novih poti za uspešnejši pouk, vi pa morate šoli pomagati, če vam je pri srcu sreča vaših otrok.

Na šoli v Kočevju je veliko otrok, ki se ne razvijajo tako, kakor želimo. Mnogo jih je, ki morajo ponavljati razrede, ker premalo sodelujejo pri pouku in takih, s katerimi imamo učitelji velike težave, ker niso disciplinirani. Otroci, ki imajo skrbne starše, ki se posvetijo vzgoji in napredku svojih otrok, so srečni, njihov uspeh je lep in tudi nam ne delajo posebnih težav. Veliko pa je otrok, katerih starši so ali preveč zaposleni, da bi se lahko ukvarjali z njimi, ali pa so neskrbni, malomarni in se ne brigajo za napredek svojih otrok. Takim otrokom bi lahko pomagali s tem, da bi jim v Kočevju dobili prostor, kjer bi pod strokovnim vodstvom po pouku izdelovali domače naloge in predelovali učno snov, ki so se jo učili v šoli. To, mislim, bi bilo nujno potrebno, saj bi na ta način dosegli ti otroci vsaj del tega, kar imajo že njihovi sošolci, ki živijo v boljših razmerah. V večjih primerih bi pa starši lahko tudi doma dosegli, le malo več volje in truda bi bilo treba. Ne naženite jih na cesto zato, da ste prosti! Otrok naj le ima razvedrilo in prostost, a šele tedaj, ko je napravil svoje dolžnosti. Če otrok ni ubogljiv, je to predvsem krivda v tem, ker smo premalo dosledni v svojih zahtevah.

Veliko otrok je vzgojno zanemarjenih pa tudi težje vzgojljivih. To so predvsem otroci, ki živijo v neurejenih družinskih razmerah. Marsikateri teh otrok ima prestrogega očeta, ki se razjezi nanj za vsako malenkost in si skuša dati zadoščenje s surovostjo. Nasilno kaznuje vsak otrokov postopek in največkrat zamori vse dobro v njem. Otrok zakrkne in postane po zgledu staršev še sam surov. Nobena dobra beseda ne zaleže več pri njem in je pravi tiran za okolico. Poleg tega mati, v strahu pred očetovimi nastopi ali zaradi napačne ljubezni, zakrije pred očetom vsak otrokov postopek ali ga zagovarja. Tako ima na eni strani velik strah pred očetom, na drugi materino potuho in njegov značaj se razvija v napačno smer.

Starši so včasih častiželjni in hočejo, da se njihovi otroci odlikujejo in dosežejo vse najboljše. Če tega ni, so užaljeni in odtegujejo otroku pomoč, ko bi najbolj potreboval svetovalca in prijatelja. Ne precenjujte svojega otroka, pa tudi ne podcenjujte ga, skušajte ga spoznati in razumeti ter vzemite prosto takega, kot je v resnici.

Dom, kjer ni razumevanja, spoštovanja in ljubezni, ni toplo gnezdo za mlade duše in krenejo s prave poti. Vsak vaš prepir pred otroki pusti vtise v njem, včasih globoke in neizbrisne. Za pouk in vzgojo ni pri njem pripravnih tal, učna snov ga ne zanima in ker je težko sedeti v brezdelju, se ukvarja z vsemi mogočimi rečmi, ruši disciplino in moti druge. Čas mu teče brezplodno in to včasih leta in leta.

Tudi prekomerno uživanje alkohola od strani staršev pogubno vpliva na otroka, ruši srečo v domu, trezno presojo in odvzema družini najpotrebnejše za življenje. Tako so oškodovani telesno, ker so zdravstveno ogroženi in tudi v duševnosti imajo motnje. Tak otrok je ponavadi čisto miren v šoli, a duševno odsoten in ima od pouka le malo koristi.

Ko zapazite na otroku nepravilnosti, ne vzrojite takoj, ne kaznujte, posebno v jezi ne, dostikrat otrok niti ne ve, zakaj je bil kaznovan in čuti krivico, ker stresate nad njim le svojo nevoljo. Iščite vzroke za njegovo »bolezen« in počasi z razumevanjem »ozdravljajte«. Ne vseh naenkrat, napako za napako. Ko odpravite eno, se spravite na drugo. S potrpežljivostjo in mirnostjo boste dosegli marsikaj.

Vzgoja naj bo enotna. Naj ne pobija mati, kar hoče doseči oče in obratno, posebno pa ne sme neenotnosti čutiti otrok. Pomenita naj se o problemu med štirimi očmi. Ne glejte in ne obsojajte napak samo na drugih otrokih, na lastnih pa zapirate oči! Zelo žalosten je pogled na odraslega človeka, ki obračunava z drugimi otroki, največkrat kar na ulici, kar so zagrešili nad njegovim miljenčkom. Pri tem ne skopari niti z najizbranejšimi grdimi izrazi. Kak lep vzgled za našo mladino!

Učite otroke lepega, kulturnega vedenja, vplivajte nanje, da bodo tovariški do sošolcev in vseh otrok. Dostikrat pretepajo mlajše in slabotnejše ali se kako drugače znašajo nad njimi. Pokažite jim s svojim vzgledom, kako se čuva skupna imovina in javne naprave. Kar boli me srce, ko vidim, kako brezsrčno hodijo po naših parkih, ki so okras mesta, trgajo rože in lomijo okrasno grmičje, dostikrat tudi v spremstvu staršev, ki so slepi za njihova dejanja ali pa se niti ne zavedajo, da ne delajo prav. Ne dajte, da bo rastel otrok kot divja rastlina brez nege, prepuščen samemu sebi. Učite ga, kaj je prav in pošteno, učite ga delati, učite ga, da bo vzljubil slednji košček naše domovine in da bo nanjo ponosen.

Nad vse pa velja to: Bodimo otrokom svetal vzgled!

Rozalija Česnik, učiteljica na osnovni šoli Kočevje

Stari in mladi v vrste tabornikov!

Taborniška organizacija v Kočevju bo v kratkem proslavljala pomemben dogodek: razširitev dosedanje družine v rod. S tem bo prenesla svoje delo na širše območje občine ter pritegnila v svoje vrste poleg šolske tudi večje število delavske in kmečke mladine ter si tako zagotovila nemoten razvoj. Dosedanje ozko omejeno delovanje — samo na gimnaziji Kočevje — je glavni vzrok, da je bila organizacija ob koncu preteklega leta v marsikaterem pogledu še vedno tam, kjer je leta 1954 začela. (Razširitev na delavsko mladino je uspela šele v letošnjem letu, kaže pa, da bo tu delo uspešno.) Pojav je razumljiv: starejši ljudje niso organizaciji nudili nobene moralne pomoči, često so ji celo namerno škodovali. Mladina pa je čutila potrebo po organizaciji, ki ji bo omogočila življenje v naravi skozi vse leto in ne samo med počitnicami. Ob delu se je vzgajal kader, ki pa je kmalu zapustil gimnazijo. Ti člani so danes dobri taborniki, toda za kočevsko organizacijo so izgubljeni. Ker se to ponavlja iz leta v leto, je razumljivo, da delo ne poteka tako, kot bi moralo. Ni pa razumljiv odnos starejših do taborniške organizacije. Upravičeno lahko trdimo, da je danes v Kočevju taborniška organizacija tista, ki navaja mladino na življenje v prirodi in jo stalno vodi na izlete. To- da to je odgovorna naloga in vse kaže, da se starši tega dobro zavedajo. Mnogim otrokom ne dovoljujejo, da bi se udeležili izletov, češ, da ni prisotnih dovolj starejših, ki bi vršili nadzorstvo. Dejstvo pa je, da so se doslej vsi vrnili z izleta nepoškodovani. Bolje manj pesimizma in več pomoči. Res je, da je taborniška organizacija mladinska organizacija, toda s tem ni rečeno, da za starejše v njej ni prostora. Nasprotno: vzgoja mladine ne more biti samo stvar mladine! Da so oblike dela taborniške organizacije privlačne za staro in mlado, često vidimo. Taborjenje — nekdaj privilegirana oblika dela Skavtske in gozdovniške organizacije, je danes splošno razširjen način oddiha. življenje v naravi mlade ljudi fizično utrjuje ter jih naredi samostojne in iniciativne. Taki ljudje so nam potrebni! Ob skupnem premagovanju težav se krepi v mladih ljudeh čut tovarištva in zavest, da je kolektivno delo najboljši način za dosego njihovih ciljev. V organizaciji pridobijo taborniki tudi pravilen odnos do narave. Kako zelo je to potrebno, še vedno je namreč dosti ljudi, ki mislijo, da lahko v naravi sprostijo svoje razdiralne sile. Uničevanje zaščitnih rastlin, razbijanje kapnikov in podobno je še vedno precej razširjen pojav, žal, delajo to v največji meri mladi ljudje.

Starejši bi torej našli v taborniški organizaciji dovolj dela. Nekdanji skavti in gozdovniki ter ostali, ki jih veseli delo z mladino, naj bi se samo opogumili in se vključili v taborniške vrste ter aktivno sodelovali. S tem bodo k utrditvi organizacije ogromno prispevali.

Želja vseh tabornikov je, da bi se ustanovnega občnega zbora rodu, ki bo **22. aprila ob 17. uri v gimnaziji**, udeležilo čim več starejših in bi se tako končno rešilo vprašanje pomoči mlajšim tabornikom.

Ma

Skupina kočevskih tabornikov

RIBNIŠKI STRELCI

Dne 14. aprila 1958 ob 19. uri se je sestal upravni odbor Strelske družine »Jelenov žleb« v Ribnici. Sestavili so ekipo, ki se bo 11. maja udeležila pohoda »Ob žici okupirane Ljubljane«. Nadalje je odbor sklenil, da bodo v okviru praznovanja Dneva mladosti organizirali tekmovanje z zračno puško z naslednjimi strelskimi družinami: 27. aprila s SD Grčarice in 4. maja s SD Sodražica in Loški potok. Prvo tekmovanje bo v Ribnici, drugo v Sodražici.

Upravni odbor je tudi sklenil, da skliče za 21. april množični sestanek vsega članstva, da bi se pogovorili o raznih perečih vprašanjih.

-br-

Srečanje z delovnim človekom

S to številko začenjamo z novo rubriko »Srečanje z delovnim človekom«, v kateri bomo s sliko in besedo spremljali delo in življenje našega delovnega človeka, ki se trudi in vlaga svoje sile za napredek našega kraja ter lažje in boljše življenje vseh delovnih ljudi. Če le ne bo tehničnih ovir, bo ta rubrika v vsaki številki našega lista. — Ured.

Naše prvo srečanje smo namenili **Jožetu Kajfežu,** poslovodji »Čevljarstva« v Kočevju. Naj povemo še zakaj? Nenehno deževje nam onemogoča daljše obiske, naša priprava za fotografiranje z bliskovno žarnico je hudo občutljiva za dež, no, pa vsi, ki poznate J. Kajfeža, boste lahko pritrdili, da se v vseh letnih časih trudi, da nam obutev hitro in če le more tudi poceni popravi. Na naša vprašanja nam je rade volje odgovarjal.

Tovariš Kajfež, nekaj o vaših osebnih podatkih.

»Rodil sem se 11. avgusta pred 49-imi leti v Novih selih. Leta 1927 sem se izučil za čivljarja, po zadnji vojni pa sem napravil še mojstrski izpit. Stanujem v Kočevju, Trg svobode 29.«

Koliko časa ste že v podjetju in kako to uspeva?

»V tem podjetju sem od maja 1947, mesto poslovodje pa sem prevzel 1949. leta. Zaposlenih je vedno okrog 8 pomočnikov in eden ali dva vajenca. Za okrog 300.000 dinarjev imamo osnovnih sredstev (stroji, orodje), obratnih sredstev pa je nekaj čez 100.000 dinarjev. Podjetje je rentabilno in v redu izpolnjujemo vse obveznosti do družbe. Lani smo ustvarili 30.000 dinarjev dobička, ki ga pa nismo razdelili.«

Imate vedno dovolj dela?

»Lahko rečem, da nam dela ne zmanjka; v glavnem delamo samo

Čevljarski mojster Jože Kajfež pri delu

usluge, obutev nam prinašajo v popravilo iz vse občine, pa celo iz Ribnice. Ne zdi pa se mi prav, da je dovoljeno delati nekaterim šušmarjem, ki zato, ker ne plačujejo nobenega davka, lahko ceneje delajo. Trudimo se, da popravila čimprej izvršimo, največkrat še isti dan, ko stranka prinese obutev.«

Kako pa je s cenami pri Vas?

»Povedal sem že, da se trudimo, da bi delali čim ceneje, dobička ustvarimo bore malo in ceneje skoro ne moremo delati. Težko je, ko nekateri ne vidijo, koliko dela je potrebno za popravilo enega ali drugega čevlja. Če iz čevlja, ki bi ga lahko že odvrgli, naredimo zopet dobro obutev, je v njem dosti skritega dela, ki se ne vidi. Največ pa je takih strank, ki sploh ne vedo, kako drago je usnje. Kljub vsemu sem z ljudmi, ki prinašajo obutev v popravilo, zadovoljen in upam, da so tudi oni z menoj.«

In Vaše osebno življenje?

»Zaslužim 60 dinarjev na uro, po vojni sem si kupil majhno hišico in ves svoj prosti čas posvečam domu, vrtu in družini.«

Imate kake osebne želje?

»Nadvse želim mir na svetu, z vsem drugim pa sem kot skromen človek že zadovoljen.

Fotografiral
in vodil razgovor Mc.

Naš obveščevalec

KOLEDAR

Sobota, 19. aprila — Leon
Nedelja, 20. aprila — Božidar
Ponedeljek, 21. aprila — Simeon
Torek, 22. aprila — Leonida
Sreda, 23. aprila — Vojko
Četrtek, 24. aprila — Jurij
Petek, 25. aprila — Marko

SPOMINSKI DNEVI

21. aprila 1919. leta je bil ustanovni kongres Socialistične delavske stranke Jugoslavije, ki so jo naslednje leto preimenovali v Komunistično partijo Jugoslavije.

23. aprila 1945. leta so enote IX. korpusa začele ofenzivo za osvoboditev Slovenskega Primorja in zavzele več pomembnih krajev.

GIBANJE PREBIVALSTVA

KOČEVJE

Poročila sta se: Levstek Viljem, delavec iz Ribnice 232, star 26 let in Marušič Marta iz Kočevja, Trata 45, stara 19 let.

Rodile so: Hegler Marija, gospodinja iz Željn — dečka Franca, Ritlop Marija, uslužbenka iz Mozlja 11 — dve deklici Cvetko in Nado, Gombac Frančiška, gospodinja iz Nemške loke 14 — deklico Marijo. V novomeški porodnišnici pa so rodile: Hočevar Marija, gospodinja iz Poloma 13 — dečka Bojana, Štimec Branka, gospodinja iz Kočevja, Trg 3. oktobra 15 — deklico Metko in Samec Jožefa, gospodinja iz Slovenske vasi 48 — dečka Radoslava.

DRAGA

V ljubljanski porodnišnici so rodile Pantar Marija, gospodinja iz Novega kota 20 — dečka Antona, Malnar Ivanka, delavka iz Trave 15 — dečka Jožeta, Kateren Antonija, gospodinja iz Starega kota 24 — dečka Ivana in Mihelič Frančiška, gospodinja iz Novega kota 24 — deklico Traudico.

PREDGRAD

Rodila je Aupič Marija, knjigovodkinja iz Predgrada 43 — deklico Moniko.

DOLENJA VAS

Rodili sta: Novak Ivana, gospodinja iz Prigorice 59 — deklico Darinko in Kromar Albina, gospodinja iz Prigorice 74 — deklico Albino.

Umrla je Bojec Marija, preužitkarica iz Dolenje vasi 77, stara 77 let.

KOSTEL

Rodili sta: šnajder Mladenka, gospodinja iz Grivca 6 — deklico Davorko in Baškovič Marija, gospodinja iz Banja loke 6 — dečka Edvarda.

Umrla je Obranovič roj. Jurkovič Marija, gospodinja iz Pirč 4, stara 77 let.

LOŠKI POTOK

Rodili sta: Kordiš Marija, gospodinja iz Retij 85 — deklico Ivanko in Slavec Ljudmila, gospodinja iz Retij 60 — dečka Janeza.

Umrl je Bartol Franc, kmet iz Hriba 65, star 67 let.

DOBREPOLJE

Poročila sta se: Hrovat Anton, kmetovalec iz Hočevja 11, star 27 let in Korošec Georgina, kmetovalka iz Zdenske vasi 38, stara 26 let.

Rodila je Padar Ljudmila, gospodinja iz Male vasi 16 — dečka Franceta.

OBJAVE

KINO

JADRAN, Kočevje: od 18. do 20. aprila amer. barvni film »Neprijetnosti s Harijem«, 23. in 24. apr. italijanski film »Ali smo ljudje ali kaplarji«, od 25. do 27. aprila špansko-francoski barvni film »Mlin ljubezni«.

SVOBODA, Rudnik: 19. in 20. aprila angleški film »Preganjan do smrti«, 26. in 27. aprila ruski film »Nesmrtna ljubezen«.

OSILNICA: 20. aprila italijanski film »Rim ob enajstih«, 27. apr. amer. film »Pod rdečim morjem«.

VELIKE LAŠČE: 19. in 20. apr. amer. barvni film »V dolini bobrov« in film »Pol orala zemlje«, 26. in 27. aprila francoski film »Prepovedan sad«.

LOŠKI POTOK: 19. in 20. aprila amer. film »Kapetan Kidd«, 26. in 27. apr. amer. film »Meč in roža«.

PREDGRAD: 19. in 20. apr. francoski barvni film »Imel sem sedem hčera«, 26. in 27. aprila amer. film »Kapetan Kidd«.

DOBREPOLJE: 19. in 20. aprila mehiški film »Trije pustolovci«, 24. aprila amer. film »Nasilje«, 26. in 27. aprila ameriški film »Trinajsta ura«.

DOM POČITKA, Ponikve: 25. apr. amer. film »Nasilje«.

KOČEVSKA REKA: 19. in 20. aprila angleški film »Berlinska zgodba«, 26. in 27. aprila francoski film »Edvard in Karolina«.

RIBNICA: 19. in 20. apr. ameriški barvni film »Pritisni, Džo«, 26. in 27. apr. angleški film »Berlinska zgodba«.

SODRAŽICA: 19. in 20. aprila švedski film »Margit«, 26. in 27. aprila jugoslovanski film »Tuja zemlja«.

USLUŽBENCI, POZOR!

Iščemo uslužbenca ozir uslužbenko za delo v administraciji (znanje strojepisja) in vodenje blagajne. Nastop službe 3. maja 1958. Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega službovanja pošljite ali se zglasite osebno do 28. aprila 1958 pri Kmetiski zadrugi Kočevje.

PRODAM

STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem in mlinom ter 7.5 arov zemlje: njive, travniki in gozd v Gornjem potoku ugodno prodam. Cena po dogovoru. Anton Fabjan, Slovenska vas 45 pri Kočevju.

DEŽURNE TRGOVINE

Dežurno službo imajo: v soboto, 19. aprila, od 17. do 12. ure in od 15. do 18. ure trgovina »Potrošnik«, Kočevje, Reška cesta. V soboto, 26. aprila, ob istem času pa trgovina »Prehrana«, Kočevje, Trg svobode.

PREKLICI

Podpisani Jože Osmak iz Kočevske Reke preklicujem vse žalitve, ki sem jih izrekel o Antonu Tomcu iz Padova.

Jože Osmak

*

Podpisani Jože Andoljšek, posestnik iz Jurjevice štev. 32, pri Ribnici, preklicujem in obžalujem izjave, ki sem jih izrekel o Ivanu Pogačniku iz Jurjevice št. 28 dne 10. marca 1958 v restavraciji na kolodvoru v Novem mestu.

Jože Andoljšek,
Jurjevica pri Ribnici

*

Podpisani Franc Mihelič iz Otavic št. 11, Kristina Vidervol iz Otavic št. 11 in Marija Cebin iz Otavic št. 4 preklicujemo izjave o Jožetu Petku iz Otavic št. 36, ker so neresnične.

Franc Mihelič, Kristina Vidervol, Marija Cebin,
vsi iz Otavic.

*

Podpisana Frančiška Hace preklicujem besede, s katerimi sem žalila Upravo stanovanjske skupnosti Kočevje na zboru volivcev, 23. januarja 1958.

Frančiška Hace,
Kočevje

OBJAVA IN ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je za vedno zapustila naša dobra mama, stara mama

MARIJA OBRANOVIČ

iz Kuželiča. Umrla je 10. aprila t. l.

Vsem, ki so nam na kakršen koli način izrazili sožalje in pokojnico spremljali na zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo za lepe vence pa smo dolžni direktorju »Ključavničarstva« to-/varišu Južniču ter kolektivu in sindikalni podružnici tega podjetja. Lepa zahvala tudi pevskemu zboru Fara.

Žalujoči otroci
z družinami

Tudi v Sodražici Turistično-olepševalno društvo

7. april je bil za Sodražico glede na njen bodoči razvoj in turizem zelo pomemben dan. Ustanovili so težko pričakovano »Turistično-olepševalno društvo«. Pripravljalni odbor je pripravil zelo obsežen program, ki ga bo mogoče izpolniti glede na številno članstvo, ki se je prijavilo takoj ob ustanovitvi. Društvo šteje že ob ustanovitvi nad 80 članov, kar je zelo lep uspeh, nadaljnji člani pa se bodo še prijavili.

Predsednik pripravljalnega odbora tov. Janko Mikolič se je zahvalil za tako številno udeležbo domačinov kakor tudi številnim gostom sosednjih društev ter tajniku »Turistične podzveze« za okraj Ljubljana tov. dr. Vatovcu. V uvodnem poročilu je tov. Mikolič govoril o lepotah našega kraja in še posebno o turističnem domu na Travni gori, ki je tik pred dograditvijo. V kolikor se bo iniciativni odbor za gradnjo tega doma odločil, bi istega prevzel v upravljanje upravni odbor novoustanovljenega turistično-olepševalnega društva. Društvo mora skrbeti, da bodo imeli prihajajoči turisti čim udobnejši avtobusni prevoz, ne pa kot do sedaj, ko prihaja avtobus že v Sodražico prenatrpan in morajo potniki večkrat ostati. Podjetje »Avto« iz Kočevja naj bi dodelilo za ta predel večji avtobus, ker se bo število turistov na tej progi še znatno povečalo. Dohodek od 20% zvišanja alkoholnim pijačam se bo porabil za turistično-olepševalno dejavnost in ureditev gostinskih obratov. V sodraški občini je zelo razvita lesnodomača obrt: izdelovanje suhe robe. Glede na predvideno naraščanje turistov naj bi imelo podjetje »Suha roba« stalno razstavo svojih izdelkov.

Tudi Dolenjska ne zaostaja po svoji lepoti. Gozdovi in gričiki vinogradov po naših predelih Dolenjske so nam v ponos. Tako ima tudi sodraški turizem za razvoj najlepše pogoje, treba je le malo dobre volje in truda. Sodražica ima veliko krasot. V prelepi vasi Vinice je rojstni dom našega rojaka slavista dr. Ivana Prijatelja. Na bližnjem območju Velikih Lašč pa so vasi, kjer so bili rojeni pomembni možje Trubar, Levstik in Stritar.

Občni zbor je izvolil 6-članski upravni odbor s predsednikom tov. Jankom Mikoličem, podpredsednikom Alojzijem Lušinom in člani: Evgen Ivanc ml., Jožica Čarman, Marija Mravlje in Rožica Fajdiga ter 3-članski nadzorni odbor. V odsek za upravljanje s turističnimi objekti je bilo izvoljenih 6 članov, v odsek za propagando 8 članov ter v odsek za olepšavo vasi 12 članov.

Novoustanovljeni upravni odbor je za društvo sprejel naslednje naloge:

Sodelovanje z organi ljudske oblasti pri reševanju vseh turističnih vprašanj; sodelovanje pri odločanju o uporabi sredstev komune za potrebe turizma. Vzgajati in krepiti turistično zavest članov. Posameznikom in skupinam v organizacijah širiti razumevanje za turizem in njegove potrebe. Lepšati in urejevati kraje, vasi in izletniške točke ter tako dati kraju lepši videz. Organizirati turistične izlete. Propagirati turistične privlačnosti območja in urediti informacijsko službo. Zasnovati pobudo turističnega sejma.

Med posebne naloge spada tudi tesno povezovanje s sosednjimi društvi, posebno z onimi, ki imajo skupno turistično področje.

Po končanem ustanovnem občnem zboru Turistično-olepševalnega društva Sodražica je bilo prikazanih več turističnih filmov o lepotah in bogastvu naše Slovenije in Jugoslavije. V filmu »Od Turjaka do Kolpe« so bili prikazani naši kraji in tudi domača obrt, ki jo izdelujejo v Sodražici in bližnji okolici, ter lepote kolpske doline.

I.

Za smeh in dobro voljo

Velika vljudnost

»Oprostite, tovariš, če vas motim. Poslušajte, ali bi hoteli biti tako dobri in mi dati nekaj tisočakov? Sem namreč velik siromak in nimam pri sebi ničesar drugega kakor tale nabiti samokres, ki se zelo rad sproži ...«

Ni mogoče vskladiti

»Tone, kako so ti kaj všeč nove cene alkoholnim pijačam?«

»Meni ne, pač pa moji stari. Ko dobim plačo, mi odmeri toliko in toliko za »izredne« potrebe, potem pa je do konca meseca mir. No in kako naj jaz sedaj vskladim odmerjene denarce, ki jih moja žene glede na višjo ceno alkoholu ni nič povišala?«

Se bo že privadil

»Ali res nameravaš iti v Ameriko?«

»Da, tako je.«

»Pa veš, da je tam noč, ko je pri nas dan?«

»Seveda vem. V začetku mi bo najbrž malo nerodno, toda upam, da se bom sčasoma že privadil!«

Kje je hlev?

»Koliko zahtevate za hišo?«
»Milijon dinarjev.«
»In kje je hlev?«
»Kakšen hlev?«
»Za osla vendar, ki vam bo toliko dal!«

RIBNICA : PARTIZAN Kočevje 1 : 4 (1 : 3)

Kočevski Partizan je kot gost premagal Ribnico z rezultatom 4:1. Tekma je bila po svoje zelo zanimiva. Ribničani so bili večji del igre v premoči, dočim so se gostje samo branili, bili pa so zelo nevarni pred vrati, kar je razvidno iz rezultata. Za Partzana so bili uspešni Brlan 2, Prica in Ivanetič ter desno krilo za Ribnico. Ribničani so igrali zelo grobo, tako da je morala večina igralcev Partizana iskati zdravniško pomoč.

Razpis

Za trgovino z mešanim blagom v Željnah razpisujemo izpraznjeno mesto

trgovskega pomočnika-ice

Pogoj: kvalificiran trg. delavec. Plača po tarifnem pravilniku podj. — Javiti se v trgovini

»ŠPECERIJA« - KOČEVJE.

Razpis

KOMISIJA ZA RAZPIS PROSTIH DELOVNIH MEST PRI

Zadružnem kovinskem podjetju „PARTIZAN" Ribnica

RAZPISUJE DELOVNO MESTO

finančnega knjigovodjo

Z USTREZNO STROKOVNO IZOBRAZBO V INDUSTRIJSKI STROKI. NASTOP SLUŽBE TAKOJ ALI PO DOGOVORU. PLAČA PO TARIFNEM PRAVILNIKU PODJETJA. — INTERESENTI NAJ POŠLJEJO PISMENE PROŠNJE NA GORNJI NASLOV V TREH DNEH PO OBJAVI

Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Matija Cetinski — Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14 a, telefon 3-89. Naročnina je 400 din, polletna 200 din in je plačljiva v naprej. Za inozemstvo je 800 din. Tek. račun 617-T-265 pri NB — podružnica za Kočevje. — Poštnina plačana v gotovini. — Rokopisov ne vračamo.

OBČINSKI VODITELJI

ALOJZ PEČNIK,
predsednik ObLO Lašče

Alojz Pečnik, predsednik Občinskega ljudskega odbora Lašče, je daleč na okrog znan in čislan kot poštenjak in priljubljen pri ljudeh. Bil je vedno v naprednih vrstah in je zato moral v času okupacije tudi veliko pretrpeti.

Rojen je bil 20. julija 1907 v Velikih Laščah. Tu je živel in se posvetil, kot njegov oče, mali kmetiji in mlinu. Že zgodaj se je vključil v vrste naprednih ljudi, zato ga tudi italijanska okupacija ni našla nepripravljenega. V Osvobodilni fronti je začel delati že leta 1941. Seveda to Italijanom ni ostalo dolgo skrito. Aretirali so ga in obsodili na več let zapora.

Po vrnitvi iz zapora je še z večjo vnemo sodeloval z OF in osvobodilnim gibanjem. Prišla je osvoboditev. Tov. Pečnik je aktivno deloval v raznih odborih ljudske oblasti, med drugim je bil tudi odbornik Okrajnega ljudskega odbora Kočevje. Na občinskih volitvah je bil izvoljen za odbornika ObLO, na prvi seji ObLO pa za predsednika občine. Odgovorne posle predsednika vodi zelo uspešno.

Alojz Pečnik je veliko storil za napredek KZ Velike Lašče, katere predsednik je bil in je še danes. Omeniti moramo tudi to, da je vzgleden član več društvenih in političnih organizacij.

Tov. Pečniku želimo kar največ uspehov pri delu!

Iz naših krajev
NAM PIŠEJO

Kočevski izdelki v Centralni Afriki

Novo ustanovljeno podjetje »Dom«, ki ga po sklepu Občinskega ljudskega odbora Kočevje sestavljajo prejšnji stranski obrati podjetja »Zidar« v Kočevju, že žanjejo prve poslovne uspehe.

V okviru gradbenega podjetja so v strojnih delavnicah začeli izdelovati posebne priročne vozičke za prevoz prtljage in manjših tovorov. Za novi izdelek so se takoj začele zanimati Jugoslovanske železnice in Podjetje za ptt promet. Tako so vozičke začeli prodajati kmalu po vsej državi. Za prvimi interesenti pa so se kmalu pojavili novi: razna trgovska podjetja za svoja skladišča, nekatera manjša industrijska podjetja in na koncu koncev celo nekatera izvozna podjetja, ki skušajo razširiti svoj trg v tujini in povečati izbor blaga, ki ga prodajajo na tujem trgu.

Prvi poizkusi so pokazali lepe možnosti za prodajo teh izdelkov tudi na tujem trgu. Te dni pa so prejeli v vodstvu novega podjetja obvestilo o prodaji njihovih vozičkov v Kenijo in Ugando v Centralni Afriki. Podjetje je seveda dobilo tudi ustrezni del deviz, kakor to določajo naši predpisi.

PRI KARTAH DNEVE IN NOČI

V Slovenski vasi imajo pravcato igralnico za kvartopirce. Tu nekateri presedijo pri kartah cele dneve in noči. Med njimi najdeš ljudi obeh spolov in celo šoloobvezne otroke. Glavno besedo imajo pik as itd., ki razburjajo živce mladih in starih igralcev. Ali res nimajo drugega dela, da zapravljajo čas s kvartanjem. Starši, ki dopuščajo svojim otrokom, da sodelujejo pri igri, pa čeprav samo kot gledalci, so vsega obsojanja vredni. -in-

Zdravstveno predavanje v Polomu

V Polomu je bilo pred kratkim prvič zdravstveno predavanje. Predaval je dr. Marolt iz Kočevja. V uvodu je govoril o pomenu krvodajalske akcije, zato naj bi se pri-javilo čim več ljudi za prostovoljno oddajo krvi. V zanimivem predavanju je poudaril pomen higiene pri ljudeh za ohranitev zdravja, higiene pri otrocih, zdrave prehrane in drugo.

Predavanja se je udeležilo precej ljudi, pričakujemo pa, da bo ob prihodnjem predavanju udeležba še večja. Udeležbo priporočamo zlasti materam in gospodinjam, seveda pa tudi možem in fantom. Predavatelju dr. Maroltu so se poslušalci lepo zahvalili in ga prosili, naj jih še obišče.

TO IN ONO

UDELEŽBA MLADINE

Za organizacijo Ljudske mladine na Rudniku ni mogoče reči, da je posebno delavna, vendar je mladina številčno najbolj zastopana v vsem kulturnem in športnem življenju na Rudniku. V godbeni sekciji dela 40 mladincev, v šahovski 18, v dramski 40, v nogometni 30, v strelski družini pa 40 mladih ljudi.

DELO, DELO IN ZOPET DELO

je geslo vsakega Rbničana, ki je član taborniške družine »Veseli Ribničan«. Zato so v družini koraki k napredku vidni iz dneva v dan bolj. Družina je na svoji zadnji seji sprejela načrt o proslavi Dneva mladosti, o taborjenju, o Dnevu vstaje in Dnevu borcev. Na vse te dneve bo družina v sklopu ostalih množičnih organizacij sodelovala pri proslavi s pestrim sporedom. Ni se pa omejila samo na ta dela. Člani te družine bodo tudi samostojno delovali. Saj imajo v programu slov. gorsko transverzalo, za katero se že mrzlično pripravljajo, poleg nje pa še 15-dnevno taborjenje na morju in pohod iz Ribnice po kurirskih stezah na Črni vrh, Rog—bazo 20—Semič—Skrad—Kolpa—Brod—Kočevje in nazaj v Ribnico.

To je pohvale vreden načrt, ki bo tudi izpolnjen, saj ima družina dovolj ljudi, ki se bodo za to zavzeli. -go-

IZ UŽIČKE POŽEGE POZDRAVLJAJO

Fantje, ki služijo vojaški rok v Užički Požegi, V. p. 4418, pozdravljajo starše, fante in dekleta iz domačih krajev:

Jože Prijatelj, Franc Nose, Tone Meglen, Alojz Krašovec, Jože Gradišar, Alojz Lušin, Karol Debeljak, Rudolf Ilc, Ludvik Lesar, Tine Lesar, Jože Levstik, Jože Gornik, Tone Mustafar, Ernest Dulmin, Ludvik Matjaž, Slavko Poje, Karol Kordiš, Franc Košmrl, Slavko Gornik, Peter Mavrin, Tone Zajc, Stane Lesar, Milan Bavdek, Jože Ivanc, Ivan Birk, Tone Fajdiga, Janez Dovjak in Tine Jeretina.

PRIZNANJE KORELCU

Pred kratkim je finančno poslovanje Rudnika rjavega premoga v Kočevju pregledala posebna revizijska komisija. Komisija je ugotovila, da je finančno poslovanje v najlepšem redu in tako, kot to predvidevajo predpisi. Vodji gospodarsko-računovodskega sektorja tovarišu Francu Korelcu pa je izrekla priznanje za tako uspešno opravljanje teh dolžnosti.

Izkoriščanje vinjenega človeka

A. H. je doma iz Strug. Je družinski oče. Star je okrog 50 let. Njegova slaba navada je v tem, da je podvržen alkoholu. Omenjeni možak je 6. aprila že v jutranjih urah odšel v gostilno v Strugah. Popoldne je bil že močno vinjen. Družbo so mu delali fantje, ki so mu pravili najrazličnejše neumnosti zato, da bi jim dajal za pijačo. Zvečer se je A. H. odpravil domov, vendar brez denarnice. Po dolgem iskanju so jo našli v blatu. Verjetno je kateri od njegovih »prijateljev« izkoristil priložnost in mu vzel denar, denarnico pa odvrgel. Tako ravnanje družinskega očeta, da poseda po gostilnah, zapravlja denar in opravlja svojo družino, je zelo grdo. To velja tudi za tiste, ki izkoriščajo vinjenega moža s tem, da pijejo na njegov račun.

Prav bi bilo, da A. H. v gostilnah ne bi dajali alkoholnih pijač.

VREME PO DVOJNI NAPOVEDI

Nemara smo že vsi siti mraza, ki ga prinašata dež in sneg. Pa tudi za prihodnji teden je vremenska napoved kaj malo razveseljiva. Vremenoslovci nam napovedujejo takole vreme: med 21. in 27. aprilom bodo obilne padavine, deloma nevihtnega značaja z ohladitvijo in snegom do nižin. Vmes bo nekaj izboljšanj vremena in topleje, vendar bo v glavnem prevladovalo nestalno vreme z obilo padavin in krajevnimi plohami. Po stoletnem koledarju pa je napovedano za prihodnji teden takole vreme: v nedeljo dež, ponedeljek vetrovno, torek dež, sreda mrzlo, četrtek megleno, petek nestanovitno, sobota spremenljivo vreme.

KULTURNE VESTI

„Metež" na odru „Svobode" Rudnik

V zvezi s pripravami za kočevski festival bo dramski odsek rudniške »Svobode« uprizoril v petek, dne 18. aprila, ob 19. uri, v nedeljo, dne 20. aprila, ob 15. uri in v petek, dne 25. aprila, ob 19. uri, Budakovega štiridejanskega dramskega prvenca »Metež«.

To delo prikazuje težko življenje liških žena, ki čakajo na svoje može, da se vrnejo iz krajev, kamor so bili prisiljeni pred našo revolucijo odhajati za delom. Prikazuje nam trdo borbo Ljčanov s prirodo, ki je skopa in siromašna in končno življenjsko pot kmečkega dekleta Maše, ki ljubi po srcu toda zaradi predsodkov okolice, zlasti pa zaradi tradicijam vdanega očeta doživi težko katastrofo, a končno vendarle najde srečo.

Značaji v igri so zelo jasno očrtani, okolje, kjer se godi, je našim ljudem blizu, pristno je tudi veselje in ljudska šegavost.

Igralski kolektiv je delo z vnemo in požrtvovalnostjo naštudiral, predstavo bo ocenjevala tudi posebna komisija in bo prav, če tudi prebivalstvo s polnoštevilno udeležbo podpre naše igralke in igralce pri njihovem kulturnem delu.

OBVESTILO

Vse objskovalce kina »Svoboda« v Šalki vasi obveščamo, da v nedeljo, dne 20. aprila, ob 15. uri ne bo predstave zaradi uprizoritve Budakove igre »Metež«.

Ljubitelje filma prosimo, da to izjemo upoštevajo.

Uprava

Primanjkuje prosvetnih delavcev

V kočevski občini primanjkuje kar 29 prosvetnih delavcev, a le 8 dijakov na učiteljišču prejema štipendijo oziroma študijsko podporo. Zaradi tega je Svet za šolstvo predlagal Občinskemu ljudskemu odboru v Kočevju, da spremeni način štipendiranja in določi več sredstev za štipendiranje prosvetnih delavcev odnosno dijakov učiteljišča in Vzgojiteljske ter Višje pedagoške šole, da bi tako v prihodnjih letih omilili sedanje pomanjkanje učiteljev.

V jeseni nameravajo v Kočevju in Fari odpreti v smislu reformiranja našega šolstva tri osemletke. Za te šole so v proračunu občine predvidena potrebna sredstva. Svet za šolstvo pa je tudi predlagal ljudskemu odboru, da odobri potrebna sredstva za opremo posebnih tehničnih delavnic pri osemletkah.

O vseh predlogih in proračunu za šolstvo je v okviru razprave o občinskem proračunu razpravljal Občinski ljudski odbor, v prihodnjih dneh pa bodo razpravljali tudi volivci na zborih.

LJUDJE MED SEBOJ

Od takrat so prepiri

Spoznal sem ga na avtobusu, ko mi je odstopil svoj sedež. Bil je srednje postave, sivih oči, kostanjevih las in je, potem ko mi je odstopil svoj sedež, stal ter zamišljeno zrl predse. Napeljal sem z njim pogovor, ki me je zelo presenetil.

»Imel sem dekle,« mi je začel pripovedovati, »in rad sem jo imel. Tudi ona me je ljubila, čeprav si tega nisva nikoli pripovedovala. Toda vem, da me je ljubila in da me še ljubi.«

Za trenutek je postal, nato pa je pripovedoval dalje. »Večkrat sva se sestajala, najprej tam, kjer je bila v službi, potem pa sem jo večkrat obiskal tudi na domu. Nobena stvar pa ne ostane skrita, tako so tudi doma to izvedeli. Takrat se je začelo. Doma stalni prepiri, sorodniki se me ogibljejo. Če pa se srečamo, mi pripovedujejo, kakšna je ona in da naj jo pustim pri miru. Prenehal sem nekaj časa hoditi k njej. Vendar tega nisem mogel več prenašati. Začel sem piti, se vdajati pijači, česar prej nisem nikoli storil.«

Avtobus se je ustavil. »Sedaj pa moram iti,« je dejal. Stisnil mi je roko, njegov pogled pa mi je bil priča, da je resnica, kar je govoril.

Avtobus je odpeljal, jaz pa sem premišljeval zgodbo, ki mi jo je pripovedoval 18-letni fant.

165 ČLANOV ZB

V organizaciji Zveze borcev na Rudniku je vključenih 165 članov. Organizacija je pri svojem delu precej aktivna ter v glavnem skrbi, da se zdravstveni in socialni problemi bivših borcev čim hitreje rešujejo. Vso skrb posvečajo tudi otrokom padlih borcev in predvojaški vzgoji.

Naši brigadirji pišejo

Kočevski mladinci, ki sodelujejo pri gradnji avtomobilske ceste Ljubljana—Zagreb, so poslali Občinskemu komiteju LMS Kočevje pismo, v katerem opisujejo prihod in delo ter življenje v brigadi. Med drugim pišejo naslednje:

»Opravičujemo se, ker se tako pozno oglašamo; imamo namreč veliko dela. Nahajamo se v Kronovem v X. ljubljanski mladinski delovni brigadi »Slavka Šlandra«, naselje ,v katerem stanujemo, pa se imenuje »Boris Kidrič«. Ob odhodu iz Ljubljane na gradnjo ceste je bilo zelo lepo. V Novem mestu so nas navdušeno sprejeli. Od tu so nas odpeljali z avtomobili v Kronovo, kjer nas je čakala topla večerja in pripravljena ležišča. V začetku je bilo treba premagati mnogo težav, sedaj je vse to za nami..

Življenje v brigadi je veselo, hrana dobra in zadostna. Kulturno življenje je zelo razgibano. Vrstijo se pesmi, recitacije, literarni večeri, izmenjava gostovanj dramskih skupin in filmske predstave. Imamo radio, več šahovskih garnitur, žogo za odbojko in nogomet. Redno prejemamo časopise in razne revije. Tudi medsebojno tovarištvo je lepo, pomagamo drug drugemu. Težko nam bo, ko se bomo poslovili in bodo na naša mesta prišle nove brigade in nadaljevale naše delo.

Lepo pozdravljamo vse mladince in mladinke kočevske občine z brigadirskim pozdravom — zdravo!«

Peter Anžlovar, Vidrih Nace, Viktor Vesel, Alojz Kragulj, Franc Mohorčič, Francka Rošelj, Angela Zajc, Dušan Ogrinc, Anton Krapec in Silva Medved.

Pripomba ured.:

V pismu je tudi prošnja, da bi prejemali »Novice«. Uprava »Novic bo želji brigadirjev in brigadirk ustregla. Vsi brigadirji in brigadirke prve in naslednjih izmen kočevske občine bodo prejemali list ves čas, dokler bodo v brigadi, brezplačno. Obenem naprošamo tudi brigadirje iz ostalih naših občin, ki sodelujejo pri gradnji avtomobilske ceste, da nam pošljejo svoje naslove, da jim bomo pošiljali list brezplačno. To naj bo skromen prispevek našega lista za veliko mladinsko akcijo.

INVESTICIJE

Za povečanje izkopa premoga in mehanizacijo rudnika vlaga kočevski rudnik vedno več sredstev. Leta 1956 so investirali 65 milijonov, lani pa že 210 milijonov dinarjev.

Razpis štipendij

Občinski ljudski odbor Kočevje, komisija za štipendije, razpisuje:

1. **10 štipendij za učitelje,**
2. **5 štipendij za vzgojitelje,**
3. **2 štipendiji za pouk domačega gospodinjstva in gospodarstva,**
4. **4 štipendije za predmetne učitelje (Višja pedagoška šola).**

Za štipendije za učitelje, vzgojitelje in učitelje gospodinjstva ter gospodarstva se lahko prijavijo dijakinje in dijaki, ki so uspešno dokončali 4. razred gmnazije. Štipendije bo izplačeval ObLO Kočevje v obliki in pogojih, ki jih predpisuje Zakon o štipendijah.

Interesenti za štipendije na Višji pedagoški šoli pa morajo imeti popolno srednješolsko izobrazbo. Priporočamo, naj se javijo tiste dijakinje in dijaki, ki želijo študirati slovenski jezik alj matematiko. Štipendija bo določena po pogodbi v okviru Zakona o štipendijah.

Prošnje je treba vložiti na komisijo za štipendije pri ObLO Kočevje do 10. maja 1958. K prošnji je treba priložiti: potrdilo o dokončani nižji oziroma višji gimnaziji, življenjepis ter potrdilo o premoženjskem stanju.

DIJAKI IN DIJAKINJE! POGOJI SO UGODNI, ODLOČITE SE ZA POKLIC V PROSVETNO-ZNANSTVENI STROKI!

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIJE
pri ObLO Kočevje

ROKOVNJAČI 19

JOSIP JURČIČ

JANKO KERSNIK

PRIREDIL EDO ROBLEK

RISE MILAN BATISTA

73. — Kake pol ure hoda nad Samoglavovo domačijo se hribovit svet zravna v planote. Na tej, težko pristopni ravani so se zbrali rokovnjači po napadu.

Groga je prišel zadnji. Polglasno je ukazal postaviti kovčke z denarjem na kup in velel dvema rokovnjačema, naj prižgeta bakle.

Molče so ga ubogali. Brez povelja so se postavili v polkrog pod košatim hrastom. V sredo pod hrast se je postavil glavar, pred njim pa se je zvijal ujetnik in z grozo gledal po neusmiljenih obrazih.

74. — Na Grogovo povelje je Tonček odmašil Brnjaču usta.

»Pustite me! Kaj hočete? Vse vam dam, le izpustite me; saj vam nisem nič hudega storil!« se je vsul plaz besedi iz strahopetca. Groga je stopil za korak bliže: široki plašč, ki mu je pokrival ramena, je zdrknil z njega, odvrgel je lasuljo in ponarejeno brado: »Nič hudega storil?! Ali me poznaš, pes?«

»Basaj, ti si!« zajeca Brnjač s tresočim se glasom.

75. — »Ho, ho, ho!« se surovo zakrohota Groga, »Basaja ni več! Ti si ga spravil s sveta. »Ta, ki stoji pred teboj, je rokovnjaški poglavar Groga. Glej, ti si ga naredil, kar je sedaj, in nocoj ti hoče plačati kos svojega dolga.« Nato se je Groga obrnil k svojim ljudem. »Možje!« jih je nagovoril, dober plen smo odnesli nocoj. Vsak si bo vzel po svoji zaslugi, jaz denarja nočem. Tega človeka pa, ki je ubil v meni človeka, sodite vi!«

Trenutek tišine je prevpil močan glas: »Obesimo ga! Vrv zasluži!«

76. — Zarana zjutraj je gnal Slabotinov pastir čredo na pašo. Prišedši mimo hrasta opazi obešenca.

Pustil je živino in zdrvel v dolino, kjer je naletel na francoske vojake, ki so se z ujetnikoma odpravljali v Ljubljano. Odpravili so se gor, spotoma so se oglasili še pri Samoglavu. Tam so našli kos razbitega kovčka, v katerem so Francozi prejšnji večer pripeljali denar in katerega je Samoglav pozabil zažgati.